

# SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2000 Julkaistu Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2000 N:o 1276—1282

## SISÄLLYS

N:o		Sivu
1276	Laki aikuiskoulutustuesta .....	3497
1277	Laki opintotukilain muuttamisesta .....	3505
1278	Laki koulutus- ja erorahastosta annetun lain muuttamisesta .....	3507
1279	Laki työntekijän eläkelain 7 f §:n muuttamisesta .....	3508
1280	Laki työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 1 ja 2 §:n muuttamisesta .....	3509
1281	Valtioneuvoston asetus sosiaali- ja terveydenhuollon vuoden 2001 voimavaroista annetun valtioneuvoston asetuksen 2 ja 5 §:n muuttamisesta .....	3510
1282	Valtioneuvoston asetus mielenterveysasetuksen muuttamisesta .....	3511

N:o 1276

## Laki

### aikuiskoulutustuesta

Annettu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2000

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

#### *Soveltamisala*

Suomessa asuvien palkansaajien ja yrittäjien ammattitaidon kehittämistä ja ylläpitoa koskevan koulutuksen ajalta myönnetään eläkevakuutettuun ansiotyöhön perustuvaa tukea siten kuin tässä laissa säädetään.

2 §

#### *Etuudet*

Etuutena myönnetään tässä laissa säädetyin edellytyksin aikuiskoulutustukea. Lisäksi voidaan myöntää opintotukilain (65/1994) mukainen opintolainan valtiontakaus.

3 §

#### *Määritelmät*

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *palkansaajalla* työsuhteessa, virkasuhteessa tai muussa vastaavassa palvelussuhteessa olevaa henkilöä;

2) *yrittäjällä* henkilöä, joka päätointaansa varten on yrittäjien eläkelain (468/1969) tai maatalousyrittäjien eläkelain (467/1969) mukaisesti velvollinen ottamaan sanottujen lakien mukaisen vakuutuksen;

3) *tukikuukaudella* kuukauden ajanjaksoa, jonka ajalta henkilölle maksetaan aikuiskoulutustukea; sekä

4) *tukikaudella* aikuiskoulutustuella tuettavaa koulutusaikaa.

HE 150/2000  
TyVM 11/2000  
EV 196/2000

## 4 §

*Toimeenpano*

Yleinen suunnittelu, ohjaus ja kehittäminen kuuluvat aikuiskoulutustuen osalta sosiaali- ja terveysministeriölle ja koulutuksen osalta opetusministeriölle.

Aikuiskoulutustuen myöntämisestä ja maksamisesta sekä muusta toimeenpanosta vastaa koulutus- ja erorahastosta annetussa laissa (537/1990) tarkoitettu koulutus- ja erorahasto (*rahasto*), jonka toimintaa valvoo Vakuutusvalvontavirasto. Aikuiskoulutustuen saajalle myönnettävän opintolainan valtiontakaukseen liittyvät tehtävät hoitaa kansaneläkelaitos.

## 5 §

*Aikuiskoulutustuen myöntämisen edellytykset*

Aikuiskoulutustuki myönnetään 6 §:ssä tarkoitettuun koulutukseen, jos henkilö täyttää 7 §:ssä säädetyn ansainta-aikaa koskevan edellytyksen ja henkilöllä on opiskelun johdosta tapahtuneen 8 §:n mukaisen työstä poissaolon vuoksi ansionmenetystä siten kuin 9 tai 10 §:ssä säädetään.

## 6 §

*Aikuiskoulutustukeen oikeuttava koulutus*

Aikuiskoulutustukea voidaan myöntää henkilölle, joka osallistuu:

1) opetusministeriön toimialaan kuuluvaan ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (630/1998), ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa (631/1998), ammattikorkeakouluopinnoista annetussa laissa (255/1995), yliopistolaissa (645/1997) tai vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa (632/1998) tarkoitettuun koulutukseen, joka johtaa ammatilliseen perustutkintoon, ammattitutkintoon, erikoisammattitutkintoon tai yliopistoissa tai ammattikorkeakouluissa suoritettavaan tutkintoon, edellä tarkoitettujen tutkintojen osien suorittamiseen taikka on edellä sanottujen lakien mukaista lisä- ja täydennyskoulutusta;

2) muun ministeriön toimialaan kuuluvaan ammatillisesti suuntautuneeseen koulutukseen;

3) perusopetuslaissa (628/1998) tai lukio-laissa (629/1998) tarkoitettuun koulutukseen silloin, kun sen puuttuminen on ammatillisen kehittymisen esteenä; tai

4) edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuihin opintoihin ulkomailla.

Kieliopinnot oikeuttavat aikuiskoulutustukeen, kun ne ovat 1 momentissa tarkoitettulla tavalla järjestettyjä ja kehittävät tai täydentävät hakijan ammattitaitoa.

Aikuiskoulutustukea voidaan myöntää myös 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja opintoja vastaaviin opintoihin Ahvenanmaalla.

## 7 §

*Aikuiskoulutustuen ansainta-aika*

Aikuiskoulutustuen saamisen edellytyksenä on, että henkilö on tukikauden alkamiseen mennessä tehnyt työntekijäin eläkelain (395/1961) 8 §:n 4 momentissa tarkoitettun peruseläkkeen tai muuhun siihen verrattavan työ- tai virkasuhteeseen perustuvan eläkkeen edellyttämää työtä yhteensä vähintään:

1) 5 vuotta, jos tukikausi alkaa 1 päivänä elokuuta 2006 tai sen jälkeen, ja

2) 10 vuotta, jos tukikausi alkaa ennen elokuun 1 päivää 2006.

Aikaa laskettaessa luetaan hyväksi myös työ, jonka henkilö on tehnyt ennen kuin hän on täyttänyt 23 vuotta.

Työntekoon rinnastettavana aikana otetaan huomioon aika, jolta henkilölle on maksettu sairausvakuutuslain (364/1963) mukaista äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa taikka erityishoitorahaa sellaiselta ajalta, jolta henkilö ei ole ansainnut 1 momentissa tarkoitettua eläkettä. Rinnastettavana aikana otetaan huomioon myös aika, jonka henkilö on ollut lakiin tai työ- tai virkaehtosopimukseen perustuvalla hoitovapaalla tai suorittanut varusmies- tai siviilipalvelusta. Lisäksi työntekoon rinnastettavana aikana otetaan huomioon se aika, jona henkilö on ollut sairauden, vian tai vamman vuoksi työkyvytön saaden 1 momentissa tarkoitettua eläkettä, kuntoutustukea tai tapaturmavakuutuslain (608/1948) mukaista tapaturmaeläkettä. Ansainta-ajasta enintään neljännes voi olla edellä tarkoitettua rinnastettavaa aikaa.

## 8 §

*Työstä poissaolo*

Aikuiskoulutustuen myöntämisen edellytyksenä työ-, virka- tai muussa vastaavassa palvelussuhteessa olevalle henkilölle on, että henkilön päätoiminen palvelussuhde samaan työnantajaan on tukikauden alkamiseen mennessä kestänyt yhdessä tai useammassa jaksossa vähintään vuoden, ja että hän on opintovapaalaissa (273/1979) tarkoitettulla opintovapaalla tai vastaavalla työnantajan kanssa muuten sovitulla vapaalla koulutuksen perusteella.

Henkilö ei menetä oikeuttaan aikuiskoulutustukeen, jos hänen työsuhteensa irtisanotaan tukikauden alkamisen jälkeen hänestä itsestään riippumattomista syistä.

Aikuiskoulutustuen myöntämisen edellytyksenä yritystoimintaa harjoittavalle henkilölle on, että hän on välittömästi ennen tukikauden alkamista toiminut vähintään vuoden 3 §:ssä tarkoitettuna yrittäjänä.

## 9 §

*Yhdenjaksoisen opintovapaan ansionmenetys*

Aikuiskoulutustuen myöntämisen edellytyksenä on, että henkilö opiskelun vuoksi tapahtuneen yhdenjaksoisen työstä poissaolon vuoksi ei saa palkkaa tai vastaavaa ansiotuloa päätoimestaan vähintään kahden kuukauden ajalta. Ansiotuloksi ei tällöin lueta niitä kohtuullisia luontaisetuja, joiden saaminen jatkuu koulutuksen ajan. Yrittäjällä tulojen aleneminen arvioidaan jälkikäteen tehtävän selvityksen perusteella.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua ansionmenetystä ei ole sellaisena tukikuukautena, jona henkilöllä on satunnaista tuloa päätoimestaan tai muuta verotettavaa ansiotuloa enemmän kuin kolme neljäsosaa henkilön aikuiskoulutustuen määrästä tukikuukaudesta. Ansiotuloina pidetään niitä tuloja, joita ei ole tuloverolaissa (1535/1992) määritelty pääomatuloiksi.

## 10 §

*Jaksottaisen opintovapaan ansionmenetys*

Jos henkilön työstä poissaolo koulutuksen

johdosta ei ole yhdenjaksoista, tuen maksamisen edellytyksenä on, että mainittu työstä poissaolo kestää yhteensä vähintään kaksi kuukautta ja että henkilön ansiot ovat alentuneet tukikaudella siten, että ansion alenema on vähintään kolmasosa tarkastelujakson aikana. Tarkastelujakson pituus on vähintään kolme kuukautta. Tarkastelujakso lasketaan tuettavan koulutuksen alkamisesta tai edellisen tarkastelujakson päättymisestä lukien.

## 11 §

*Aikuiskoulutustuen saamisen rajoitukset*

Aikuiskoulutustukea ei myönnetä sille, joka:

1) saa kansaneläkelain (347/1956) tai työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa mainittujen lakien, eläkeohjesäännön tai eläkesääntöjen mukaista vanhuuseläkettä, varhennettua vanhuuseläkettä tai yksilöllistä varhaiseläkettä;

2) saa täyden työkyvyttömyyden perusteella maksettavaa eläkettä tai kansaneläkelain mukaista työkyvyttömyyseläkettä;

3) saa työttömyyseläkettä työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa mainittujen lakien, eläkeohjesäännön tai eläkesääntöjen perusteella taikka vastaavaa kansaneläkelain mukaista eläkettä tai rintamaveteraanien varhaiseläkkeestä annetun lain (13/1982) mukaista eläkettä;

4) saa maatalousyrittäjien eläkelain tai maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä annetun lain (1317/1990) mukaista sukupolvenvaihdoseläkettä, maatalousyrittäjien luopumiskorvauksesta annetun lain (1330/1992) mukaista luopumiskorvausta taikka maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (1293/1994) mukaista luopumistukea;

5) saa samaan koulutukseen kuntoutusrahalain (611/1991) tai työeläkelakien mukaista kuntoutusrahaa taikka saa täyttä ansionmenetyskorvausta tapaturmavakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (625/1991) tai liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/1991) nojalla taikka sotilasvammalain (404/1948) tai sotilastapaturmalain (1211/1990) kuntoutusta koskevien säännösten perusteella;

6) saa työttömyysturvalain (602/1984) mukaista työttömyyspäivärahaa;

7) saa työmarkkinatuesta annetun lain (1542/1993) mukaista työmarkkinatukea;

8) on työvoimapolitiisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (763/1990) mukaisessa koulutuksessa;

9) suorittaa varusmies- tai siviilipalvelusta;

10) suorittaa vankeusrangaistusta ja opiskelee rangaistuslaitoksessa;

11) saa vieraan valtion opintotukea, jota myönnetään maassa pysyvästi asuvalle;

12) saa vuorotteluvapaakoikeilusta annetun lain (1663/1995) mukaista vuorottelukorvausta;

13) saa työttömien omaehtoisen opiskelun tukemisesta annetussa laissa (1402/1997) tarkoitettua koulutuspäivärahaa;

14) saa opintotukilain mukaista opintorahaa, aikuisopintorahaa tai asumislisää;

15) saa sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa;

16) saa työllisyysasetuksen (1363/1997) mukaista osa-aikalisää;

17) saa valtion virkamieslain (750/1994) 76 §:n mukaista toistuvaa korvausta; taikka

18) saa valtion virkamieslain 75 §:ssä ja valtion virkamieslain voimaantulon (756/1986) 3 ja 15 §:ssä tarkoitettua lakkautuspalkkaa.

## 12 §

### *Aikuiskoulutustuen määrä*

Aikuiskoulutustuki muodostuu perusosasta ja ansio-osasta. Perusosan suuruus on 440 euroa kuukaudessa. Ansio-osan suuruus on 20 prosenttia tuen perusteena olevasta 3 momentissa tarkoitettua palkansaajan kuukausipalkasta 2 700 euroon saakka ja sen ylittävältä palkan osalta 15 prosenttia. Yritystoiminnasta saatuja tuloja ei oteta ansio-osassa huomioon.

Muunnettaessa kuukautta kohden laskettua palkkaa päiväpalkaksi tai päivävastoin katsotaan kuukauteen sisältyvän 21,5 työpäivää.

Aikuiskoulutustuen ansio-osan perusteena oleva palkka lasketaan tukikautta edeltäneen työ-, virka- tai muun palvelussuhteen vakiintuneista ansioista yhteensä vuoden ajalta laskettuna hakemuskuukautta edeltäneen kalenterikuukauden lopusta lukien. Jos jaksot-

taisen opintovapaan ansionmenetystä haetaan jälkikäteen, ansiot otetaan huomioon yhteensä vuoden ajalta laskettuna 10 §:ssä tarkoitettua tarkastelujaksoa edeltäneen kalenterikuukauden lopusta lukien. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään tarkemmin ansio-osan perusteena olevan palkan määrittämisestä.

## 13 §

### *Opintolainan valtioneuvosto*

Aikuiskoulutustuen saaja voi saada opintolainan valtioneuvoston siten kuin opintotukilain säädetään valtioneuvostosta. Valtioneuvostoon sovelletaan opintotukilain säännöksiä.

## 14 §

### *Tukikauden kesto*

Aikuiskoulutustukea myönnetään henkilön tukikauden alkuun mennessä kertyneen 7 §:n 1 momentin mukaisen ansainta-ajan ja 7 §:n 3 momentin mukaisen työssäoloaikaan rinnastettavan ajan kultakin täydeltä kuukaudesta 0,8 päivää. Muunnettaessa karttuneita tukipäiviä tukikuukausiksi katsotaan tukikuukauteen sisältyvän 21,5 päivää.

Tukikauden alkamiseen mennessä karttuneen tukikauden lisäksi henkilöllä on oikeus lukea 1 momentissa tarkoitettulla tavalla hyväkseen laskennallinen työssäoloaika tukikauden alkamisesta 60 vuoden ikään saakka. Tämän tukikauden etukäteiskäytön edellytyksenä on, että henkilöllä on tukikauden alkuun mennessä 7 §:n 1 momentissa tarkoitettua ansainta-aikaa vähintään 10 vuotta.

Myönnettäessä aikuiskoulutustukea uudelle tukikaudelle ei aikaisemmin myönnettyä aikuiskoulutustuen kestossa hyväksi luettua ansainta-aikaa tai laskennallista työaikaa voida ottaa huomioon.

## 15 §

### *Etuudensaajan oma rahoitusosuus eräissä tapauksissa*

Jos tukikauden jälkeinen aikuiskoulutustuen ansainta-aika jää tukikauden etukäteiskäy-

tön perusteena ollutta 14 §:n 2 momentin mukaista laskennallista työaikaa lyhyemmäksi, rahasto perii aikuiskoulutustuen saaneelta hänen omana rahoitusosuutenaan edellä mainittua erotusta vastaavalta tukikaudelta maksetuista aikuiskoulutustuen ansio-osista kolmasosan. Perittävää määrää koskeva päätös voidaan antaa sen jälkeen, kun henkilöllä on oikeus lain perusteella vanhuuseläkkeeseen. Perinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi taikka jos perittävä määrä on vähäinen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua vertailua tehtäessä ansainta-aikana otetaan huomioon 7 §:n 3 momentissa tarkoitettu rinnastettava aika täysimääräisesti. Lisäksi otetaan huomioon sairausvakuutuslain 27 §:ssä tarkoitettulla tavalla vahvistettu ensisijaisuusaika sekä aika, jolta henkilö on saanut työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa mainittujen lakien, eläkeohjesäännön tai eläkesääntöjen tai kuntoutusrahalain mukaista kuntoutusrahaa taikka ansionmenetykskorvausta tapaturmavakuutuksen tai liikennevakuutuksen kuntoutusta koskevien säännösten perusteella.

## 16 §

*Etuuden hakeminen ja myöntäminen*

Aikuiskoulutustukea haetaan vahvistetun kaavan mukaisella lomakkeella rahastolta. Hakemukseen on liitettävä ilmoitus koulutukseen hyväksymisestä ja selvitykset tuen myöntämisen edellytysten täytymisestä.

Opintolainan valtiontakauksen myöntää hakemuksesta kansaneläkelaitos.

## 17 §

*Etuutta koskeva päätös*

Etuuden myöntämisestä, maksamisesta 19 §:n 2 momentin mukaisesti, epäamisestä, takaisinperinnästä ja 15 §:n mukaisesta rahoitusosuuden perimisestä on annettava hakijalle kirjallinen päätös.

## 18 §

*Ennakkopäätös*

Oikeudesta aikuiskoulutustukeen ja tuki-

kauden kestosta on henkilön pyynnöstä annettava sitova ennakkopäätös jo ennen koulutuksen alkamista henkilön tultua hyväksytyksi koulutukseen.

## 19 §

*Aikuiskoulutustuen maksaminen*

Jos henkilön koulutuksen vuoksi tapahtuva työstä poissaolo päätoimesta on tarkoitettu yhdenjaksoiseksi ja palkattomaksi, aikuiskoulutustukea maksetaan 16 §:ssä tarkoitettun hakemuksen ja sen perusteella annetun päätöksen mukaisesti ilman jälkikäteen tehtyä erillistä hakemusta. Henkilön tulee tuen maksamista varten toimittaa rahastolle selvitys 8 §:ssä tarkoitettusta työsuhteesta ja opintovapaasta tai muusta palkattomasta vapaasta opiskelun perusteella. Aikuiskoulutustuki myönnetään aikaisintaan hakemuksen saapumiskuukautta edeltävän kuukauden alusta.

Jos henkilön koulutuksen perusteella tapahtuva työstä poissaolo päätoimesta ei ole tarkoitettu yhdenjaksoiseksi tai kokonaan palkattomaksi, aikuiskoulutustukea maksetaan jälkikäteen tehdyn erillisen hakemuksen perusteella. Hakemukseen on liitettävä selvitys 8 §:ssä tarkoitettusta työsuhteesta, opintovapaasta tai muusta palkattomasta vapaasta opiskelun perusteella sekä 10 §:ssä tarkoitettua ansionmenetyksestä. Maksamista koskeva hakemus on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluttua 10 §:ssä tarkoitettun tarkastelujakson päättymisestä.

Aikuiskoulutustuki maksetaan vajailta tukikuukausilta koulutuksen ajalta enintään viideltä päivältä kalenteriviikossa.

Aikuiskoulutustuki maksetaan kuukausittain henkilön ilmoittamalle tilille Suomessa sijaitsevaan rahalaitokseen. Jos tilille maksaminen ei ole mahdollista, voidaan tuki mak-  
saa muullakin tavalla.

## 20 §

*Aikuiskoulutustuen maksamisen lakkauttaminen ja keskeyttäminen*

Aikuiskoulutustuen maksaminen lakkautetaan siitä päivästä lukien, jona henkilö on keskeyttänyt koulutuksen tai koulutus on

päätetty keskeyttää. Tuen maksaminen keskeytetään, jos henkilön ansiotulot ylittävät 9 §:n 2 momentissa säädetyn määrän. Jos on muutoin perusteltua syytä olettaa, että aikuis-koulutustuki olisi lakkautettava tai keskeytettävä, voidaan sen maksaminen keskeyttää, kunnes asia on lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu. Tuen maksaminen voidaan keskeyttää myös henkilön pyynnöstä.

## 21 §

*Takaisinperintä*

Jos tämän lain mukaista etuutta on maksettu aiheetta tai määrältään liian suurena, liikaa maksettu etuus on perittävä takaisin.

Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos tämä katsotaan kohtuulliseksi eikä etuuden aiheeton maksaminen ole johtunut etuuden saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai törkeästä tuottamuksesta taikka jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen.

Takaisinperintää koskeva lainvoimainen päätös saadaan panna täytäntöön kuten lainvoimainen tuomio.

## 22 §

*Muutoksenhaku*

Aikuiskoulutustukea koskevaan päätökseen ja ennakkopäätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta työttömyysturvalautakunnalta ja työttömyysturvalautakunnan päätökseen tyytymätön vakuutusosoikeudelta. Vakuutusosoikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Valituskirjelmä on toimitettava rahastolle 30 päivän kuluessa siitä, kun valittaja on saanut päätöksestä tiedon.

Valittajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on postitettu hänen ilmoittamallaan osoitteella, jollei muuta näytetä.

Rahaston päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, kunnes asia on lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu.

## 23 §

*Itseoikaisu*

Jos rahasto hyväksyy kaikilta osin sille toimitetussa valituksessa esitetyt vaatimukset, sen on annettava asiasta oikaisupäätös. Oikaisupäätökseen saa hakea muutosta siten kuin 22 §:ssä säädetään.

Jos rahasto ei voi oikaista valituksen kohteena olevaa päätöstä 1 momentissa mainitun tavoin, sen on 30 päivän kuluessa valitusajan päättymisestä toimitettava valituskirjelmä ja lausuntonsa asianomaisen muutoksenhakuelimen käsiteltäväksi. Rahasto voi tällöin väliaikaisella päätöksellä oikaista aikaisemman päätöksensä siltä osin kuin se hyväksyy valituksessa esitetyn vaatimuksen. Jos valitus on jo toimitettu muutoksenhakuelimelle, on väliaikaisesta päätöksestä ilmoitettava sille viipymättä. Väliaikaiseen päätökseen ei saa hakea muutosta.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua määräajasta voidaan poiketa, jos valituksen johdosta tarvittavan lisäselvityksen hankkiminen sitä edellyttää. Lisäselvityksen hankkimisesta on tällöin viipymättä ilmoitettava valittajalle. Valituskirjelmä ja lausunto on kuitenkin aina toimitettava asianomaiselle muutoksenhakuelimelle 60 päivän kuluessa valitusajan päättymisestä.

## 24 §

*Valituksen myöhästyminen*

Jos työttömyysturvalautakunnalle tai vakuutusosoikeudelle annettava valitus on saapunut 22 §:ssä säädetyn määräajan jälkeen, asianomainen muutoksenhakuelin voi tästä huolimatta ottaa valituksen tutkittavakseen, jos myöhästymiseen on ollut painavia syitä.

## 25 §

*Päätöksen poistaminen*

Jos aikuiskoulutustukea koskeva lainvoimainen päätös perustuu väärään tai puutteelliseen selvitykseen taikka on ilmeisesti lainvastainen, vakuutusosoikeus voi rahaston tai asianomaisen hakemuksesta, varattuun muil-

le asianosaisille tilaisuuden tulla kuulluiksi, poistaa päätöksen ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi. Tehtyään edellä tarkoitetun esityksen rahasto voi, kunnes asia on uudelleen ratkaistu, väliaikaisesti keskeyttää tuen maksamisen tai maksaa sen esityksensä mukaisena.

Jos asiassa, jossa on kysymys evätyn edun myöntämisestä tai myönnetyn edun lisäämisestä, ilmenee uutta selvitystä, rahaston on tutkittava asia uudelleen. Rahasto voi aikaisemman lainvoimaisen päätöksen estämättä myöntää evätyn edun tai myöntää edun aikaisempaa suurempana. Myös työttömyys- turvalautakunta ja vakuutusoiikeus voivat menetellä vastaavasti muutoksenhakuasiaa käsitellessään. Päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 22 §:ssä säädetään.

## 26 §

*Virheen korjaaminen*

Jos rahaston päätös perustuu selvästi virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen taikka ilmeisen vääriin lain soveltamiseen, rahasto voi asianosaisen suostumuksella poistaa virheellisen päätöksensä ja ratkaista asian uudelleen.

Jos päätöksessä on ilmeinen kirjoitus- tai laskuvirhe, rahaston on korjattava se. Virhettä ei saa kuitenkaan korjata, jos korjaaminen johtaa asianosaiselle kohtuuttomaan tulokseen.

Korjaamisesta on tehtävä merkintä rahaston tallekappaleeseen. Asianosaiselle on toimitettava korjattu tai uusi päätös. Jos päätöksestä on vireillä muutoksenhaku, rahaston on ilmoitettava korjaamisasian käsiteltäväksi ottamisesta ja toimitettava siinä tekemänsä päätös myös muutoksenhakuelimelle.

Päätökseen, jolla rahasto ei ole hyväksynyt virheen korjaamista koskevaa vaatimusta, ei saa hakea muutosta valittamalla.

## 27 §

*Opiskelijan velvollisuudet ja tietojenanto*

Opiskelija on velvollinen ilmoittamaan rahastolle ja kansaneläkelaitokselle etuuden myöntämiseksi tarvittavat tiedot. Opiskelija

on myös velvollinen viipymättä ilmoittamaan kaikista etuuteen vaikuttavista muutoksista.

## 28 §

*Oikeus tietojen saamiseen ja luovuttamiseen*

Rahastolla ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on oikeus saada maksutta käsiteltävänä olevan asian ratkaisemista tai muuten tämän lain mukaisen tehtävän täytäntöönpanoa varten tarpeelliset tiedot:

1) valtion ja kunnan viranomaiselta ja muulta julkisoikeudelliselta yhteisöltä;

2) kansaneläkelaitokselta, eläketurvakeskukselta, eläke- ja vakuutuslaitokselta sekä muulta eläkkeen tai korvauksen myöntäjältä tai maksajalta;

3) työttömyyskassalta ja työnantajalta; sekä

4) oppilaitokselta.

Rahastolla on oikeus luovuttaa kansaneläkelaitokselle, eläketurvakeskukselle ja Vakuutusvalvontavirastolle tiedot aikuiskoulutustuen saajista.

## 29 §

*Salassapito*

Rahastolla ja muutoksenhakuelimellä on oikeus saada ja luovuttaa tässä laissa tarkoitettut tiedot salassapitosäännösten estämättä.

Tiedot voidaan saada ja luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla. Tietojen pyytäjän tulee etukäteen ilmoittaa etuuden hakijalle tästä mahdollisuudesta. Ennen teknisen käyttöyhteyden avaamista tietojen pyytäjän tulee esittää selvitys siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.

Tietojen saamiseen, luovuttamiseen ja salassapitoon sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) ja henkilötietolain (523/1999) säännöksiä, jollei tässä laissa ole toisin säädetty.

## 30 §

*Rahoitus*

Aikuiskoulutustuen perusosa maksetaan valtion varoista. Ansio-osan ja rahaston hallintokulujen rahoituksesta vastaa työttömyys- etuuksien rahoituksesta annetussa laissa

(555/1998) mainittu työttömyysvakuutusrahasto.

## 31 §

*Etuuden korottaminen*

Tässä laissa säädettyjä euromääriä voidaan tarkistaa valtioneuvoston asetuksella.

## 32 §

*Tarkemmat säännökset*

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2000

**Tasavallan Presidentti**

**TARJA HALONEN**

## 33 §

*Voimaantulo*

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2001. Aikuiskoulutustukea maksetaan laissa tarkoitettuun koulutukseen 1 päivästä elokuuta 2001 alkaen.

Aikuiskoulutustuki maksetaan vuoden 2001 loppuun saakka markkamääräisenä siten, että lain 12 §:ssä säädetty euromäärät muutetaan markkoiksi kertomalla luvulla 5,94573.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*



N:o 1277

**Laki****opintotukilain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2000

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* 21 päivänä tammikuuta 1994 annetun opintotukilain (65/1994) 6 §:n 13 ja 14 kohta, 15 §:n 1 momentti, 16 §, 16 a §:n 2 momentti ja 23 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 6 §:n 13 kohta laissa 710/1997, 6 §:n 14 kohta laissa 1403/1997, 15 §:n 1 momentti laissa 49/1997, 16 § osaksi laissa 940/1995 ja 16 a §:n 2 momentti laissa 1318/1995 sekä

*lisätään* 6 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1665/1995, 1133/1996 ja 457/1997 sekä mainituissa laeissa 710/1997 ja 1403/1997, uusi 15 kohta ja uusi 2 momentti, 12 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainituissa laeissa 940/1995 ja 49/1997, uusi 6 momentti, 15 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 570/1994 ja mainituissa laissa 49/1997, uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi sekä 29 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 341/1997, uusi 5 momentti seuraavasti:

## 6 §

*Opintotuen saamisen rajoitukset*

Opintotukea ei myönnetä sille, joka:

13) saa vuorotteluvapaakokeilusta annetun lain (1663/1995) mukaista vuorottelukorvausta;

14) saa työttömien omaehtoisen opiskelun tukemisesta annetussa laissa (1402/1997) tarkoitettua koulutuspäivärahaa; taikka

15) saa aikuiskoulutustuesta annetun lain (1276/2000) mukaista aikuiskoulutustukea.

Aikuiskoulutustukea vähintään kahden kuukauden ajan yhtäjaksoisesti saava opiskelija on kuitenkin oikeutettu opintolainan valtionehtäkaukseen.

## 12 §

*Aikuisopintorahan myöntäminen*

Aikuisopintorahaa voidaan maksaa vuoden

2002 loppuun asti. Aikuisopintorahaa voidaan kuitenkin 1 päivästä elokuuta 2001 alkaen myöntää vain opiskelijalle, joka on aiemmin saanut aikuisopintorahaa samoihin opintoihin.

## 15 §

*Opintolainan valtionehtäkaus*

Opintolainan valtionehtäkaus myönnetään opiskelijalle, joka saa tämän lain mukaista opintorahaa tai aikuisopintorahaa taikka aikuiskoulutustuesta annetun lain mukaista aikuiskoulutustukea. Opiskelijalle, joka ei 20 §:ssä tarkoitettujen tulojen vuoksi saa opintorahaa, voidaan kuitenkin myöntää opintolainan valtionehtäkaus. Valtionehtäkauksen perusteella myönnettävän lainan nosto-oikeudesta säädetään opetusministeriön asetuksella.

Aikuiskoulutustukea saavalle valtionehtäkaus voidaan myöntää muihinkin kuin opintotukilain 4 §:ssä tarkoitettuihin opintoihin.

## 16 §

*Valtiontakauksen suuruus*

Opintolainan valtiontakauksen määrä tuki-kuukautta kohden on 18 vuotta täyttäneellä 1 300 markkaa, aikuisopintorahaa tai aikuis-koulutustukea saavalla kuitenkin 1 800 markkaa. Jos hakija on alle 18-vuotias, takaus myönnetään 900 markan suuruisena. Oikeus korkeampaan valtiontakaukseen alkaa sen kuukauden alusta, jona opiskelija täyttää 18 vuotta.

Ulkomailla opiskelevan valtiontakauksen määrästä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Valtiontakauksen määrää korotetaan niinä lukukausina, jolloin opiskelija saa opintotukea tai aikuiskoulutustukea, sillä opintolainan lisäyksellä, jonka luottolaitos antaa opiskelijalle lukuvuoden aikana erääntyvän opintolainan koron maksamiseksi.

## 16 a §

*Opintolainan koron maksaminen valtion varoista*

Valtion varoista maksetaan opintolainan erääntyneet korot myös, jos lainansaajalle on koron erääntymispäivää edeltävän kuuden kuukauden aikana suoritettu sairausvakuutuslain (364/1963) mukaista äitiys- tai vanhempainrahaa tai vastaavaa etuutta toisesta Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen osapuolena olevasta maasta vähintään 50

Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2000

**Tasavallan Presidentti**

**TARJA HALONEN**

arkipäivältä ja jos lainansaaja ei ole kyseisen lukukauden aikana saanut opintotukea tai aikuiskoulutustukea. Jos lainansaajan viimeisen opintorahan, aikuisopintorahan, aikuis-koulutustuen tai asumislisän saantikuukauden päättymisestä on ennen koron erääntymiskauden alkamista kulunut enemmän kuin 12 kuukautta, korkoa ei kuitenkaan makseta.

## 23 §

*Opintotuen hakeminen ja myöntäminen*

Opintotuki myönnetään aikaisintaan sen kuukauden alusta, jona hakemus on jätetty. Aikuiskoulutustukea saavalle opintolainan valtiontakaus voidaan kuitenkin myöntää hakemuskuukautta edeltävän kuukauden alusta lukien.

## 29 §

*Muutoksenhaku*

Päätökseen, jossa opintolainan valtiontakaus on evätty sen vuoksi, että hakijalle ei ole myönnetty aikuiskoulutustukea, ei saa hakea muutosta valittamalla.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2001.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

**N:o 1278**

**L a k i**

**koulutus- ja erorahastosta annetun lain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2000

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*lisätään* koulutus- ja erorahastosta 15 päivänä kesäkuuta 1990 annettuun lakiin (537/1990)  
uusi 1 a § seuraavasti:

1 a §

*Aikuiskoulutustuki*

Koulutus- ja erorahaston toimeenpanemas-  
ta aikuiskoulutustuesta säädetään erikseen

Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2000

aikuiskoulutustuesta annetussa laissa (1276/  
2000).

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tam-  
mikuuta 2001.

**Tasavallan Presidentti**

**TARJA HALONEN**

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

**N:o 1279**

**L a k i**

**työntekijäin eläkelain 7 f §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2000

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain (395/1961) 7 f §:n 1 momentin 3 ja 4 kohta, sellaisina kuin ne ovat laissa 1482/1995, sekä  
*lisätään* 7 f §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 1482/1995, uusi 4 kohta, jolloin muutettu 4 kohta siirtyy 5 kohdaksi, seuraavasti:

7 f §

Muuta kuin osa-aikaeläkettä korotetaan työeläkelisällä, jos työntekijä on saanut:

3) koulutus- ja erorahastosta annetun lain, valtion virkamieslain, peruskoululain tai lukiolain mukaista omaehtoista ammatillista aikuiskoulutusta varten myönnettävää tukea;

4) aikuiskoulutustuesta annetun lain (1276/2000) mukaista aikuiskoulutustukea; tai

5) tämän lain 8 §:n 4 momentissa mainit-

tujen lakien, eläkeohjesäännön tai eläkesääntöjen taikka kuntoutusrahain mukaista kuntoutusrahaa tai ansionmenetykskorvausta tapaturmavakuutuksen tai liikennevakuutuksen kuntoutusta koskevien säännösten perusteella, ei kuitenkaan, jos kuntoutusrahaa on maksettu eläkkeen lisänä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2001.

Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2000

**Tasavallan Presidentti**

**TARJA HALONEN**

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 1280

**L a k i****työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 1 ja 2 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2000

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* työttömyysetuuksien rahoituksesta 24 päivänä heinäkuuta 1998 annetun lain (555/1998) 2 §:n 2 momentti sekä  
*lisätään* 1 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, seuraavasti:

1 §

*Lain tarkoitus*

-----  
 Aikuiskoulutustuesta annetussa laissa (1276/2000) tarkoitettun aikuiskoulutustuen ansio-osa ja hallintokulut rahoitetaan tämän lain mukaisilla maksuilla.  
 -----

2 §

*Työttömyysvakuutusmaksut*

-----  
 Työttömyysvakuutusmaksut on määrättävä siten, että tässä laissa tarkoitettu työttömyysvakuutusrahasto voi suoriutua sen vastattavana olevien työttömyysetuuksien ja aikuiskoulutustuen rahoituksesta sekä 23 ja 24§:ssä mainituista maksuosuuksien siirroista.  
 -----

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2001.

Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2000

**Tasavallan Presidentti****TARJA HALONEN**Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

N:o 1281

**Valtioneuvoston asetus****sosiaali- ja terveydenhuollon vuoden 2001 voimavaroista annetun valtioneuvoston asetuksen 2 ja 5 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2000

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty sosiaali- ja terveysministeriön esittelystä,

*muutetaan* 4 päivänä syyskuuta 2000 annetun sosiaali- ja terveydenhuollon vuoden 2001 voimavaroista annetun asetuksen (896/2000) 2 ja 5 § seuraavasti:

		2 §		sosiaalihuolto		terveydenhuolto	
Kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon käyttökustannusten valtionosuutta laskettaessa ovat sosiaalihuollon ja terveydenhuollon ikäryhmittäiset laskennalliset kustannukset kunnan asukasta kohti seuraavat:		75—84-vuotiaat	17 716 mk	15 061 mk	85 vuotta täyttäneet	49 511 mk	25 444 mk
		5 §		Kunnan omarahoitusosuus on 8 984 markkaa kunnan asukasta kohden.			
		sosiaalihuolto		terveydenhuolto		Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2001.	
0— 6-vuotiaat	24 191 mk	2 978 mk					
7—64-vuotiaat	1 673 mk	3 361 mk					
65—74-vuotiaat	3 189 mk	7 989 mk					

Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2000

Peruspalveluministeri *Osmo Soininvaara*

Hallitussihteeri Ritva Kujala

N:o 1282

**Valtioneuvoston asetus****mielenterveysasetuksen muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2000

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön esittelystä,

*lisätään* 21 päivänä joulukuuta 1990 annettuun mielenterveysasetukseen (1247/1990) uusi 2 a luku seuraavasti:

## 2 a luku

**Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut**

## 6 a §

*Hoitolähetteen arvioinnin ja hoidon järjestämisen enimmäisajat*

Lääkärin tehtyä lapsen tai nuoren henkilön mielenterveysongelmien vuoksi lähetteen erikoissairaanhoidon hoidon tarpeen selvittämiseksi, on arvio hoidon tarpeesta ja kiireellisyydestä tehtävä arvioinnin kiireellisyys huomioon ottaen viimeistään kolmen viikon kuluessa lähetteen saapumisesta sairaalaan taikka muuhun erikoissairaanhoidon tai tähän verrattavaan toimintayksikköön, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Tehdyn selvityksen perusteella tarpeelliseksi todettu hoito on järjestettävä hoidon edellyttämä kiireellisyys huomioon ottaen viimeistään kolmen kuukauden kuluessa, jolleivät lääketieteelliset, hoidolliset tai muut vastaavat seikat muuta edellytä.

## 6 b §

*Hoitoyksiköiden yhteistyö*

Lapsen tai nuoren käyttäessä mielenterve-

yspalveluja, tulee hoitavan yksikön huolehtia, potilaan huoltajan tai muun laillisen edustajan suostumuksella taikka jos potilas ikänsä ja kehitystasonsa perusteella kykenee itse päättämään hoidostaan, hänen suostumuksellaan, että potilaan hoidon siirtyessä uuteen yksikköön, tällä uudella yksiköllä on käytettävissään jatkohoidon toteuttamisen kannalta kaikki tarpeelliset tiedot.

## 6 c §

*Avohoidon tukitoimet*

Kunnan on huolehdittava, että lasten ja nuorten mielenterveyshäiriöiden avohoidossa on käytettävissä tarpeelliset ja riittävät tukitoimet kotona selviytymisen mahdollistamiseksi.

## 6 d §

*Alueellinen yhteistyö*

Mielenterveyslain 5 §:ssä tarkoitetun toiminnallisen kokonaisuuden muodostamiseksi lasten ja nuorten mielenterveystyössä tulee sairaanhoitopiirin kuntayhtymän ja sen alueen kuntien sopia alueellisesta työnjaosta ja sen toteuttamisesta. Lisäksi terveyskeskusta ylläpitävän kunnan tai kuntayhtymän tulee jär-

N:o 1282

jestää vähintään kerran vuodessa yhteistyökokous, johon kutsutaan kunnan tai kuntayhtymän alueella lasten ja nuorten mielenterveystyötä tekevät tahot, myös yksityiset yhteisöt ja palveluntuottajat. Kokous voidaan järjestää myös useamman kunnan tai kuntayhtymän yhteistyönä. Kuntien ja kuntayhtymien edustajien tulee sopia kokouksessa kunnallisen lasten ja nuorten mielenterveystyön tavoitteista ja käytännön työnjaosta alueella. Lisäksi kokouksessa voidaan sopia

siitä, miten yksityiset tahot voivat olla mukana yhteistyössä. Lääninhallituksen tulee lisäksi järjestää vuosittain lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen työnjaon kehittämiseksi alueelliset yhteistyökokoukset.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2001.

Ennen asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä asetuksen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2000

Peruspalveluministeri *Osmo Soininvaara*

Hallitussihteeri Arja Myllynpää